

Schulden?!

*“Gekantelde schuldhelpverlening.
Beleidsnotitie 2013-2016”*

Inhoudsopgave

1. Inleiding	3
2. Visie op Schuldhulpverlening	5
3. Doelstellingen.....	7
4. Doelgroepen	10
5. Toegang tot schuldhulpverlening, inclusief preventie	11
6. Sociaal Team: Crisishulpverlening	14
7. Stabilisatie	16
8. Kredietbank Nederland: Schuldregeling	18
9. Ondernemers en Ex Ondernemers.....	20
10. De Financiën	21
Bijlage 1: Begrippenlijst.....	24
Bijlage 2: uitkomsten inventarisatie Sociaal Team	25

1. Inleiding

Voor u ligt het beleidsplan Schuldhulpverlening van de gemeente Opsterland. Dit plan is in nauwe samenwerking met de gemeenten Ooststellingwerf en Weststellingwerf tot stand gekomen. Daardoor is sprake van een gemeenschappelijke visie op schuldhulpverlening en van gelijke beleidsdoelstellingen. Ook is de doelgroep voor schuldhulpverlening door alle drie de OWO gemeenten op dezelfde wijze geformuleerd.

Door bij de beleidsvorming met elkaar op te trekken, beogen we de uniformiteit en de kwaliteit van schuldhulpverlening in onze regio te bevorderen. Daar waar mogelijk zullen we in de toekomst ook de praktische uitvoering van schuldhulpverlening meer op elkaar aansluiten. Het doel daarbij is de schuldhulpverlening door samenwerking niet alleen beter, maar ook goedkoper te maken.

Wet gemeentelijke schuldhulpverlening

Schuldhulpverlening is de afgelopen jaren flink in beweging. Door de economische crisis raken meer mensen in financiële problemen en veranderen aard en omvang van de schulden. Schuldhulpverlening wordt hierdoor complexer, terwijl de uitvoering vaak beter kan en gemeenten naar verwachting de komende jaren over minder middelen beschikken. Zij staan voor de uitdaging om meer te doen met minder. Reden genoeg om schuldhulpverlening effectiever te maken.

Tegen deze achtergrond is de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening (Wgs) ingevoerd met ingang van 1 juli 2012. De Wgs schrijft maar heel beperkt voor hoe gemeenten de schuldhulpverlening moeten uitvoeren. Gemeenten worden zo gedwongen goed na te denken over hun aanpak van schuldhulpverlening en deze vast te leggen in een beleidsplan.

De Wgs omschrijft 'wat' gemeenten moeten realiseren, maar niet 'hoe': het laat de vaststelling en de uitvoering van lokaal beleid over aan gemeenten. Zij zijn regisseur van het beleid en bepalen met de ketenpartners wie welke rol heeft in de uitvoering.

Verantwoordelijkheid raad en college

De gemeenteraad heeft de wettelijke taak om toe te zien op de kwaliteit van de schuldhulpverlening en dient een plan vast te stellen dat richting geeft aan de schuldhulpverlening. Het plan dient voor een periode van maximaal vier jaar te worden vastgesteld. Het plan bevat de hoofdzaken van het door de gemeente te voeren beleid betreffende integrale schuldhulpverlening en het voorkomen dat personen schulden aangaan die ze niet kunnen betalen.

De uitvoering van het beleidsplan ligt bij het college van burgemeester en wethouders. Het college dient jaarlijks verantwoording af te leggen aan de gemeenteraad over de uitvoering van de schuldhulpverlening in de gemeente. Het kabinet verwacht dat er van het vaste overleg

tussen de gemeenteraad en het college van burgemeester en wethouders een belangrijke impuls uitgaat om de effectiviteit van de schuldhulpverlening te verbeteren.

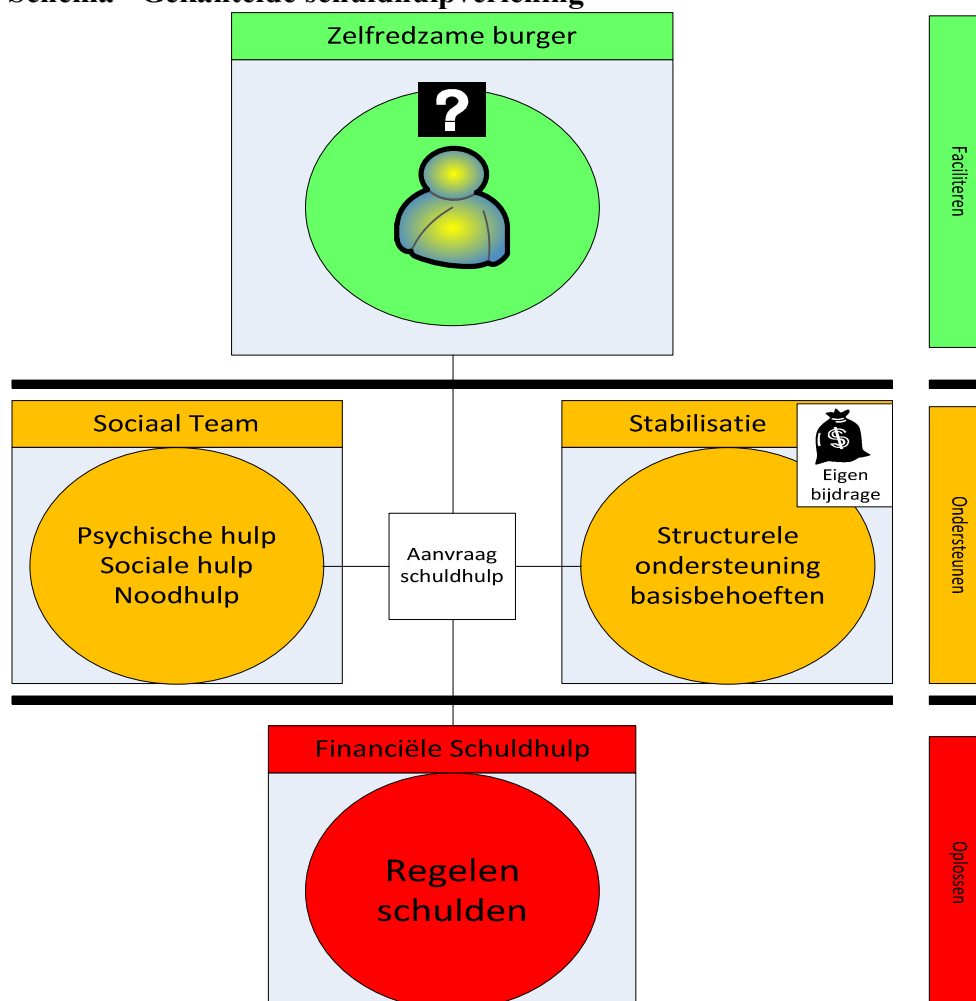
Sturingsinformatie

De gemeente voert de regie op schuldhulpverlening. Hiervoor is sturingsinformatie nodig. Deze informatie is niet alleen van belang voor de gemeente zelf, maar ook voor het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid. De Wgs schrijft namelijk voor dat de gemeente aan het ministerie inlichtingen verschafft voor statistiek, informatievoorziening of beleidsvorming. Bij het maken van afspraken met de partners in de keten van schuldhulpverlening, dient de gemeente bijzondere aandacht te besteden aan het leveren van kwalitatieve en kwantitatieve sturingsinformatie.

Schuldhulpverlening schematisch

Met dit beleidsplan beogen wij integrale schuldhulpverlening gekanteld aan te bieden. Wij onderscheiden hierbij 3 fasen: 1. *Faciliteren* (zorgen dat de klant de schuldhulpvraag zelfstandig kan oplossen), 2. *Ondersteunen* (het voorkomen van escalatie en het aanpakken van achterliggende problematiek) en 3. *Oplossen* (het regelen van de schulden). De wijze waarop wij deze schuldhulpverlening vormgeven, wordt in de navolgende hoofdstukken uitgewerkt.

Schema "Gekantelde schuldhulpverlening"

2. Visie op Schuldhulpverlening

De rolverdeling tussen gemeente en burger is fundamenteel aan het veranderen. De gemeente die concrete voorzieningen aanbiedt, maakt plaats voor de gemeente die de burger faciliteert in participatie en zelfredzaamheid. In de kern gaat het om de vraag welke belemmeringen de burger ondervindt in het dagelijks leven en hoe de burger dat zelf (en niet de overheid), of via zijn netwerk kan oplossen. Het resultaat is bepalend: De burger kan weer participeren. De houding van de gemeente is hierbij vraaggericht. Deze verandering in werkwijze heet “De Kanteling”.

Schuldhulpverlening wordt aangesloten op de gekantelde dienstverlening. Kernbegrippen hierbij zijn: participatie, eigen verantwoordelijkheid, resultaat- en vraaggericht werken.

De inwoners in onze gemeente dienen (zoveel als mogelijk) financieel zelfredzaam te zijn en in staat deel te nemen aan het maatschappelijke leven (participatie). Schuldhulpverlening richt zich op het wegnemen van de belemmeringen die dit verhinderen. Het doel van schuldhulpverlening is dan ook dat de cliënten zo financieel vaardig en zelfstandig als mogelijk worden. Het treffen van een schuldregeling kan onderdeel zijn van de schuldhulpverlening, maar is geen doel op zich. Wij willen als gemeente bijdragen aan stabiele en duurzame oplossingen.

Een schuldsituatie is echter in de eerste plaats een probleem tussen een schuldenaar en zijn crediteuren. Van elke burger verwachten we dat hij de verplichtingen die hij aangaat nakomt en een voldoende buffer aanlegt om onverwachte uitgaven op te vangen. Van bedrijven en anderen die transacties uitvoeren waarbij geld in het spel is, verwachten we dat zij rekening houden met het risico van wanbetaling. Mocht er desondanks toch een schuldsituatie ontstaan, dan gaan we er vanuit dat zij deze onderling en zelfstandig oplossen. Alleen in specifieke situaties ziet de gemeente een actieve rol voor zichzelf weggelegd om een schuldsituatie te stabiliseren of op te lossen

Omdat wij schuldhulpverlening gekanteld aanbieden, geven wij geen uitputtende beschrijving van de mogelijke producten die in het kader van schuldhulpverlening aangeboden kunnen worden. Wij willen de burger immers vraaggericht tegemoet treden.

Schuldhulpverlening kan een structureel karakter hebben maar kan ook tijdelijk zijn.

Schuldhulpverlening die bestaat uit het proberen te regelen van de schulden noemen wij Financiële schuldhulpverlening. Financiële schuldhulpverlening is per definitie tijdelijk en wordt in principe voor iedere inwoner slechts eenmalig door de gemeente betaald. De Financiële schuldhulpverlening is al jaren uitbesteed aan de Kredietbank Nederland (KBNL).

Het ontstaan van schulden kan samengaan met andere problemen, bijvoorbeeld psychische problemen, geen werk, relatieproblemen, verslavings- of woonproblemen. Het heeft dan weinig zin de schulden te regelen zonder iets te doen aan de achterliggende problematiek. Het Sociale Team heeft een centrale en regisserende rol bij de aanpak van achterliggende problematiek bij inwoners en het realiseren van de noodzakelijke gedragsverandering om hen zoveel als mogelijk (weer) financieel zelfredzaam te maken. Door middel van het Sociaal Team heeft de gemeente voor een belangrijk deel de preventieve

schuldhulpverlening (en de nazorg) geborgd. Het Sociaal Team heeft een toereikend mandaat om adequaat in te kunnen grijpen in acute noodsituaties.

Inwoners in onze gemeente dienen te allen tijde te kunnen beschikken over woonruimte, energie, water, en ziektekostenverzekering en toereikend leefgeld. Klanten die zijn uitgesloten van Financiële schuldhulpverlening en/of die (na Financiële schuldhulpverlening) structurele ondersteuning nodig hebben, worden daarbij (rekening houdend met de aanwezige draagkracht) ondersteund met Stabilisatie (zie hoofdstuk 7). Er is daarbij speciale aandacht voor gezinnen met kinderen.

Het rijk heeft de gemeente de regierol gegeven ten aanzien van de schuldhulpverlening binnen de gemeentegrenzen. Het is de taak van de gemeente om samenhang te waarborgen in de aanpak van de problemen van de schuldenaar. Schuldhulpverlening opereert echter in meerdere ketens met verschillende doelstellingen (de “keten van schuldhulpverlening”).

Voorkomen moet worden dat organisaties langs elkaar heen werken en uitsluitend bezig zijn om hun deel van het probleem op te lossen, zonder aandacht te hebben voor de problematiek als geheel. Goede samenwerking op het terrein schuldhulpverlening is dan ook essentieel. Het Sociale Team speelt daarbij een coördinerende rol. Het is de plaats waar een grote diversiteit aan signalen binnenkomt. Deze bestaande structuur willen we (blijven) benutten en versterken. Wij kiezen er daarom voor het Sociaal Team een centrale rol te geven in het regisseren van de samenwerking tussen de aanbieders van schuldhulpverlening, zorg- en hulpverleners en ook de leveranciers van vaste lasten.

De keten van schuldhulpverlening voorziet op die manier in:

- het realiseren van een multidisciplinaire benadering van de schuldenproblematiek (“elkaar kennen”);
- het tijdig signaleren van (problematische) schulden en achterliggende problematiek (“alert zijn op signalen”);
- het samenbrengen van relevante informatie over de klant, zodat de hulp tijdig en goed op elkaar kan worden afgestemd (“signalen verzamelen”);
- adequate doorverwijzing van klanten (“elkaar weten te vinden”).

Schuldhulpverlening vraagt een veelomvattende benadering. De Wgs schrijft voor dat de gemeentelijke schuldhulpverlening een integraal karakter moet hebben. Integrale schuldhulpverlening ondersteunt inwoners actief bij het vinden van een oplossing voor zijn/haar financiële problemen, maar ook bij het vinden van een oplossing voor de eventuele oorzaken hiervan of voor omstandigheden die verhinderen dat de financiële problemen kunnen worden opgelost. Integrale schuldhulpverlening houdt daarnaast in dat zoveel mogelijk voorkomen wordt dat problematische schulden ontstaan.

Kijkend naar de bestaande situatie, wordt duidelijk dat binnen onze gemeente al sprake is van integrale schuldhulpverlening.

3. Doelstellingen

Quote Rijksoverheid: “We willen dat de schuldhulpverlening door gemeenten sneller en beter gaat werken.”

Wij willen dat schuldhulpverlening in onze gemeente effectief en efficiënt is.

De inspanningen die worden geleverd op het gebied van schuldhulpverlening dienen aantoonbaar effectief en efficiënt te zijn.

Schuldhulpverlening is niet alleen het regelen van schulden, maar ook het ondersteunen van de financiële vaardigheden van onze inwoners. Door de schuldhulpverlening te richten op het wegnemen van oorzaken die financiële zelfredzaamheid en participatie aan de samenleving belemmeren, krijgt schuldhulpverlening een duurzaam effect.

Wij verwachten dat problematiek, die het regelen van schulden in de weg staat, eerst wordt opgelost, voordat de relatief dure instrumenten in het kader van Financiële schuldhulpverlening worden ingezet. Het Sociaal Team van onze gemeente heeft daarbij een signalerende, verbindende en begeleidende functie (zie wat dit betreft hoofdstuk 6).

Financiële schuldhulpverlening, wordt pas ingezet, als de schuldenaar geschikt wordt geacht het relatief zware schuldhulpverleningstraject te doorlopen. Ook dient sprake te zijn van regelbare schulden. Dit komt de effectiviteit van deze dienstverlening ten goede. Op deze manier wordt eveneens efficiënt omgegaan met de voor schuldhulpverlening beschikbare middelen.

De Financiële schuldhulpverlening wordt, als gezegd, verzorgd door KBNL. Indien wij Financiële schuldhulpverlening bieden, dan vragen wij van de schuldenaar volledige medewerking en betrokkenheid. Inwoners van onze gemeente komen dan ook slecht één keer in aanmerking voor Financiële schuldhulpverlening (op kosten van de gemeente). Recidivisten komen, behoudens bijzondere omstandigheden, niet nogmaals in aanmerking voor door de gemeente betaalde Financiële schuldhulpverlening. Hetzelfde geldt voor schuldenaren bij wie het traject gericht op het regelen van de schulden verwijtbaar wordt beëindigd. Beiden kunnen in voorkomende gevallen wel een beroep doen op het instrument van Stabilisatie (zie wat dit betreft hoofdstuk 7).

Door bovenstaande benadering verwachten wij schuldhulpverlening te kunnen richten op het meest noodzakelijke. Hierdoor verwachten wij tevens de kosten van schuldhulpverlening te kunnen beheersen en waar mogelijk zelfs te kunnen verlagen.

Wij willen dat in onze gemeente sprake is van integrale schuldhulpverlening.

Integrale schuldhulpverlening is het actief ondersteunen van een inwoner bij het vinden van een oplossing voor zijn/haar financiële problemen, maar ook bij het vinden van een oplossing voor de eventuele oorzaken hiervan. Integrale schuldhulpverlening houdt daarnaast in dat zoveel mogelijk voorkomen wordt dat problematische schulden ontstaan (preventie) en terugkeren (nazorg).

In onze gemeente is, als gezegd, al sprake van integrale schuldhulpverlening. In dit beleidsplan worden de diverse activiteiten op het gebied van schuldhulpverlening voor het eerst in samenhang met elkaar gepresenteerd.

Wij willen het integrale karakter van de schuldhulpverlening verder versterken. Het Sociaal Team speelt daarbij een centrale rol.

De OWO gemeenten hebben alle drie in de zomer van 2012 een inventarisatie uitgevoerd onder de leden van het Sociaal Team. Dit had als doel te inventariseren:

- welke taken op het gebied van schuldhulpverlening door de afzonderlijke leden van het Sociaal Team al worden uitgevoerd;
- welke andere instanties, die niet vertegenwoordigd zijn in het Sociaal Team, in onze gemeente ook taken verrichten op het terrein van schuldhulpverlening;
- op welke wijze de huidige manier van werken (daar waar het gaat om schuldhulpverlening) kan worden verbeterd.

Het resultaat van deze inventarisaties is samengevoegd tot 1 overzicht, dat is aangeboden aan de Sociaal Teams van de OWO gemeenten. Dit overzicht zal eraan bijdragen dat men elkaar beter leert kennen. De dienstverlening op het gebied van schuldhulpverlening kan zo beter op elkaar worden afgestemd.

Wij willen dat in onze gemeente sprake is van kwalitatief goede schuldhulpverlening.

De Wgs schrijft voor dat de gemeente inlichtingen moet verschaffen voor statistiek, informatievoorziening of beleidsvorming. Hoe dit precies door het Rijk uitgevraagd gaat worden is nog niet bekend, maar de noodzaak om inzichtelijk te sturen op de kwaliteit van schuldhulpverlening is evident. Hierbij past dat wij ten aanzien van de uitvoering van schuldhulpverlening de vinger aan de pols houden. Wij willen daarom dat het college, halverwege de looptijd van dit beleidsplan (medio 2015), de schuldhulpverlening binnen de gemeente evalueert. Dit moet een kwalitatieve en kwantitatieve ketenbrede evaluatie zijn, waarbij de bevindingen worden vertaald in meetbare beleidsdoelstellingen voor de jaren daarna. Deze evaluatie moet tevens de input leveren voor het volgende beleidsplan.

KBNL is lid van de NVVK (Nederlandse Vereniging voor Volkskrediet), de koepelorganisatie van schuldhulpverlenende instanties in Nederland. De NVVK heeft bindende gedragscodes opgesteld voor kwalitatief goede schuldhulpverlening. Het lidmaatschap van de NVVK is een basisgarantie voor gestandaardiseerde, kwalitatief goede dienstverlening. Van KBNL vragen wij bovendien door middel van periodieke rapportages inzicht te geven in de kwaliteit van de trajecten en de ingezette producten. Hiermee is de regio op de kwaliteit van Financiële schuldhulpverlening voldoende ingevuld.

Het Sociaal Team werkt volgens de principes zoals vastgelegd in het provinciaal privacyprotocol 'geheimhouding of spreekplicht'. Het Sociaal Team draagt voorts zorg voor een goede relatie met andere beleidsterreinen en sectoren binnen en buiten de gemeente. Deze regiefunctie wordt ingevuld conform de bepalingen van het Convenant Sociaalteam 2013-2014. Door middel van het convenant en het protocol is de kwaliteit van de dienstverlening via het Sociaal Team geborgd.

In dit stadium richten we ons op het inrichten van de regierol, de structuur en de kanteling van schuldhulpverlening. Hierbij hoort het verkrijgen van managementinformatie waarop gestuurd kan worden. Wij realiseren ons dat dit aanpassing vraagt door onze partners in de keten van schuldhulpverlening (denk bijvoorbeeld aan de werkwijze en de wijze van verslaglegging).

In 2013 richten wij ons daarom op het in overleg met onze ketenpartners verbeteren van de managementinformatie. Deze managementinformatie kan eveneens worden gebruikt bij de evaluatie medio 2015.

4. Doelgroepen

Quote FSU: “iedere burger met schuldproblemen die zelf geen oplossing meer weet heeft recht op hulp”.

Schuldhelpverlening is, behoudens een paar uitzonderingen, toegankelijk voor alle inwoners van de gemeente Opsterland.

Onder inwoners wordt in dit kader verstaan, de persoon die op grond van de Wet gemeentelijke basisadministratie persoonsgegevens (GBA) bij de gemeente Opsterland is ingeschreven.

De volgende personen zijn uitgesloten van schuldhelpverlening via de gemeente Opsterland:

- illegalen;
- dak- en thuislozen (worden doorverwezen naar de gemeente Leeuwarden, de kerngemeente voor deze groep)
- zelfstandigen (zie wat dit betreft hoofdstuk 9)

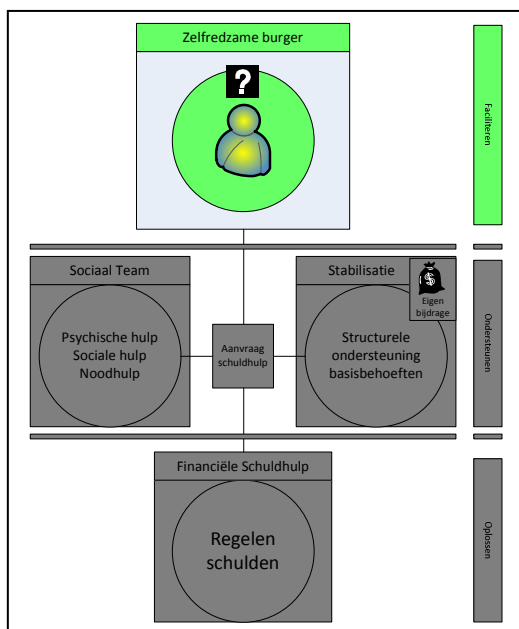
Recidivisten en klanten die verwijtbaar uitvallen bij een traject voor het regelen van schulden, kunnen uitsluitend nog aanspraak maken op Stabilisering. Zij kunnen geen aanspraak meer maken op Financiële schuldhelpverlening. Dat wil zeggen: niet op kosten van de gemeente. Slechts in zeer bijzondere omstandigheden kan het college in het individuele geval besluiten toch meer dan één keer Financiële schuldhelpverlening aan te bieden. Een beroep op deze zeer bijzondere omstandigheden dient in alle gevallen besproken te worden binnen het Sociaal Team. Het college neemt vervolgens een besluit of opnieuw Financiële schuldhelpverlening aangeboden kan worden.

Iedere schuldensituatie vraagt een eigen op maat gesneden benadering. Schuldhelpverlening is met andere woorden maatwerk. Toch ontstaat er niet op grond van de Wgs van rechtswege recht op schuldhelpverlening. Een eventueel recht op schuldhelpverlening ontstaat eerst nadat het college een beslissing heeft genomen op de aanvraag voor schuldhelpverlening. Een dergelijk besluit is een besluit in de zin van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) en is dan ook vatbaar voor bezwaar en beroep.

In individuele gevallen kan het college besluiten ook kosten van participatie te betalen uit de middelen die wij beschikbaar hebben gesteld voor schuldhelpverlening. De participatie dient in dat individuele geval aantoonbaar bij te dragen aan het voorkomen of oplossen van schulden. Het mandaat om deze besluiten te nemen, is verleend aan medewerkers van het team Werk en Inkomen van de afdeling Publiekszaken.

5. Toegang tot schuldhulpverlening, inclusief preventie

Quote Nibud: “Als de financiële problemen te overzien zijn, kunt u deze zelf proberen op te lossen, bijvoorbeeld met behulp van de Nibud-website zelfjeschuldenregelen.nl”

De toegang tot schuldhulpverlening dient voor onze inwoners laagdrempelig te zijn. De mogelijkheid van schuldhulpverlening dient “zichtbaar” te zijn in de samenleving. Tegelijkertijd willen wij niet dat iedere inwoner met een schuldhulpvraag automatisch een “dossier” wordt.

Schuldhulpverlening wordt aangesloten op de kantelingsgedachte. De kantelingsgedachte stelt niet het aanbod van voorzieningen (producten) centraal, maar de vraag van de burger en zijn eigen mogelijkheden. Er wordt een maximaal beroep gedaan op de ontwikkelingsmogelijkheden en eigen verantwoordelijkheid van de burger. Voorwaarde voor het inzetten van voorzieningen is dat de burger geen enkele andere mogelijkheid ziet om zijn probleem zelfstandig op te lossen.

Wij zetten met de gekantelde schuldhulpverlening in op minder bureaucratie en minder papier, maar meer maatwerk en meer duurzame resultaten.

De burger moet optimaal gefaciliteerd worden, om de schuldhulpvraag zelfstandig op te kunnen lossen.

In de gemeente Opsterland zijn hiervoor twee ondersteunende mogelijkheden beschikbaar, te weten de gemeentelijke website en het spreekuur van de gemeentelijke consulent schuldhulpverlening.

De gemeentelijke website

De website van de gemeente moet de plaats zijn, waar op een toegankelijke en gebruiksvriendelijke manier veel informatie wordt gedeeld over het:

- gemeentelijk beleid op het gebied van schuldhulpverlening;
- zelfstandig oplossen van schulden;
- op een verantwoorde manier bepalen en besteden van het beschikbare budget;
- gebruikmaken van gemeentelijke voorzieningen ten behoeve van de minima;
- vinden van de juiste instantie in het geval van meervoudige problematiek;
- benutten van landelijke initiatieven om burgers met schuldhulpvragen te ondersteunen.

De website moet gezien worden als een eerste zeef bij schuldhulpverlening. De zelfredzame burger is in staat, met behulp van digitale ondersteuning, zijn schuldhulpvraag te beantwoorden en zelf zijn schulden te regelen.

Het spreekuur

Niet elke burger heeft de zelfredzaamheid die voor het zelf oplossen van de schulden noodzakelijk is. We moeten dus voorzien in een mogelijkheid om ook de minder zelfredzame burger op weg te helpen.

Voor elke burger van de gemeente, is het spreekuur van de consulent schuldhulpverlening beschikbaar. Een van de doelen van het spreekuur is het geven van informatie en advies, óók als er nog geen sprake is van problematische schulden. Hierbij moet o.a. gedacht worden aan het in kaart brengen van de schulden, het in kaart brengen van de inkomsten en uitgaven, beoordelen of van alle financiële ondersteuningsmogelijkheden (toeslagen, minimaregelingen etc.) gebruik wordt gemaakt etc.

Als aan de hand van het (vraagverhelderend) gesprek geconcludeerd wordt dat de burger in aanmerking komt voor Financiële schuldhulpverlening, dan kan bij de consulent schuldhulpverlening de aanvraag voor schuldhulpverlening ingediend worden. De gemeente bepaalt of een burger voor Financiële schuldhulpverlening “doorgaat” naar de KBNL; geen enkele burger heeft rechtstreeks toegang tot schuldenregeling via de KBNL.

Voor degenen die daar (nog) niet voor in aanmerking komen, wordt beoordeeld of Stabilisatie noodzakelijk is. Bij het vermoeden van psychosociale problematiek, zal de casus van de aanvrager eveneens worden ingebracht in het Sociaal Team.

Binnen het hechte netwerk van het Sociaal Team wordt een grote diversiteit aan signalen opgevangen en besproken. Het Sociaal Team kan ingrijpen in acute noodsituaties. KBNL is ook lid van het Sociaal Team, zodat signalen over een mogelijke problematische schuldensituatie proactief kunnen worden opgepakt.

Het doel van preventie is bewustwording, zodat wordt voorkomen dat inwoners financiële verplichtingen aangaan die men niet kan nakomen. Met het voorkomen van problematische schulden wordt ook voorkomen dat er belemmeringen ontstaan voor participatie. Tevens worden hierdoor allerlei maatschappelijke kosten voorkomen, die het gevolg kunnen zijn van problematische schulden.

Er is een ruim preventie-instrumentarium voorhanden. Gedacht kan worden aan:

- Cursussen omgaan met geld (bijvoorbeeld het op scholen inzetten van de Klassekas)
- Voorlichting op scholen en instellingen
- Informatie via het team Werk en Inkomen en het Informatiepunt WMO
- Uitvoering ministeriele regeling afsluiting energie
- Nazorg

In eigen huis hebben we de beschikking over een pakket van inkomensondersteunende maatregelen dat al pro actief onder de aandacht wordt gebracht en waarbij het aanvragen zo eenvoudig mogelijk is gemaakt. Verder worden de consulenten werk en inkomen (verder) geschoold om alert te zijn op schuldenproblematiek. Ook de Wmo-consulenten kunnen hier bij aansluiten. Door het zo vroeg mogelijk bereiken van de potentiële doelgroep wordt getracht te voorkomen dat inwoners te lang wachten met het zoeken van ondersteuning.

Verder wordt werk gemaakt van het vergroten van de bekendheid met schuldhulpverlening. Onder andere via de websites van de gemeente, specifiek benaderen van instanties/instellingen (die niet in het sociaal team vertegenwoordigd zijn), door te wijzen op

speciale door NIBUD ontwikkelde producten en met regelmatige publicaties in de plaatselijke kranten.

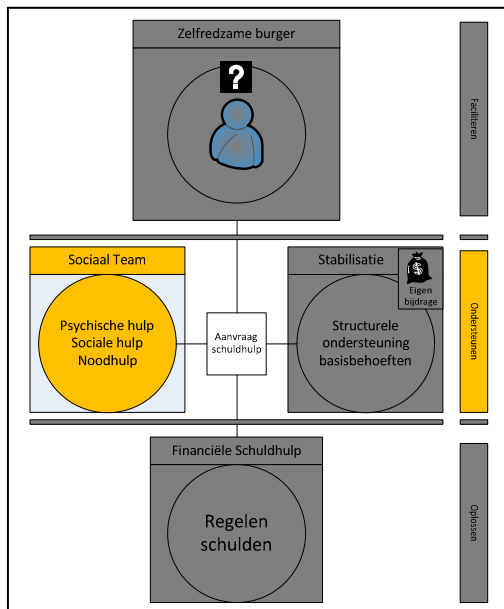
De bestaande nauwe samenwerking met woningbouwverenigingen binnen het Sociaal Team wordt voortgezet. We kunnen door middel van (vroeg-)signalering betalingsachterstanden opvangen en oppakken, rekening houdend met de privacywetgeving op dit gebied.

Inwoners die een beroep hebben gedaan op schuldhulpverlening en een traject succesvol hebben afgerond, kunnen na afloop van de schuldhulpverlening nazorg aangeboden krijgen. Deze nazorg beoogt inzichtelijk te krijgen of de klant nog steeds zijn inkomsten en uitgaven in balans heeft en financieel zelfredzaam is. Bekeken zal worden, welke instantie hierbij kan worden ingezet. Hierbij zal ook de mogelijke inzet van vrijwilligers meegenomen worden.

Preventie zal in deze beleidsperiode verder worden ontwikkeld, al dan niet in regionaal verband. Doel is om het accent meer te verleggen naar preventie, in aansluiting op de doestelling van de Wgs. Daarbij willen we ook het maatschappelijk middenveld betrekken.

6. Sociaal Team: Crisishulpverlening

Quote teamleider Sociaal Team Opsterland: “Niemand mag buiten de boot vallen, maar de cliënt moet zelf aan de slag..”

Het ontstaan van schulden kan samengaan met andere problemen, bijvoorbeeld psychische problemen, geen werk, relatieproblemen, verslavings- of woonproblemen. Het heeft dan weinig zin de schulden te regelen zonder iets te doen aan de achterliggende problematiek.

Het Sociaal Team van onze gemeente voert de regie op het aanpakken van deze achterliggende problematiek. Het Sociaal Team richt zich primair op mensen die zich moeilijk staande kunnen houden in de samenleving en die te kampen hebben met problematiek op meerdere levensterreinen waarbij het (zelfstandig) wonen mogelijk in het geding is.

Met het inzetten van het Sociaal Team geeft de gemeente uitvoering aan haar verantwoordelijkheid

voor kwetsbare groepen. De gemeente is verantwoordelijk voor de kwaliteit en de inzet van het Sociaal Team, in gezamenlijk overleg met de andere partijen. Daarnaast is de gemeente, zowel beleidsmatig als uitvoerend, verantwoordelijk voor tal van zaken waarmee een Sociaal Team te maken krijgt.

Het Sociaal Team heeft de volgende doelstellingen:

- Het ‘adres’ zijn waar instanties, maar ook bezorgde burgers een persoon kunnen melden, wanneer men denkt dat deze dusdanige problemen heeft en/of veroorzaakt, dat ingrijpen noodzakelijk is;
- Het ontwikkelen van een samenhangende aanpak ten behoeve van personen met een veelvoud aan problematiek, die niet in een regulier hulpverleningstraject zijn te plaatsen in samenspraak met betreffende persoon;
- Het zo nodig door middel van outreachend werken en/of bemoeizorg op gang brengen van een hulpverleningstraject;
- Het vroegtijdig signaleren van problemen die kunnen leiden tot maatschappelijke uitsluiting of huisuitzetting;
- Het zorgvuldig doorverwijzen van een cliënt, wanneer besloten is dat deze niet binnen de doelgroep van het sociaal team thuis hoort;
- Het zorgvuldig terug brengen van een cliënt bij een instantie indien duidelijk is geweest dat de hulpverlening daar voortijdig door de cliënt is afgebroken.
- Het ondersteunen van woningbouwcorporaties en gemeente betreffende het voorkomen van huisuitzetting en het eventueel bieden van een nieuwe kans;
- Het zo nodig meewerken aan of ondersteuning bieden aan personen/cliënten die uit een intramurale (opvang-) setting, een penitentiaire inrichting of anderszins, in de gemeente Opsterland willen wonen en dat zonder hulp, naar grote waarschijnlijkheid, niet kunnen;

- Het gevraagd of ongevraagd leveren van relevante beleidsinformatie en beleidsadviezen.

Door middel van het Sociaal Team heeft de gemeente voor een belangrijk deel de preventieve schuldhulpverlening geborgd. Het Sociaal Team heeft voldoende mandaat om adequaat in te grijpen in acute noodsituaties. Daarnaast wordt een grote diversiteit aan signalen door Sociaal Team opgevangen en besproken. Een voorbeeld van dit laatste zijn de huurachterstanden.

Sociaal Team bestaat uit deelnemers afkomstig uit de volgende organisaties:

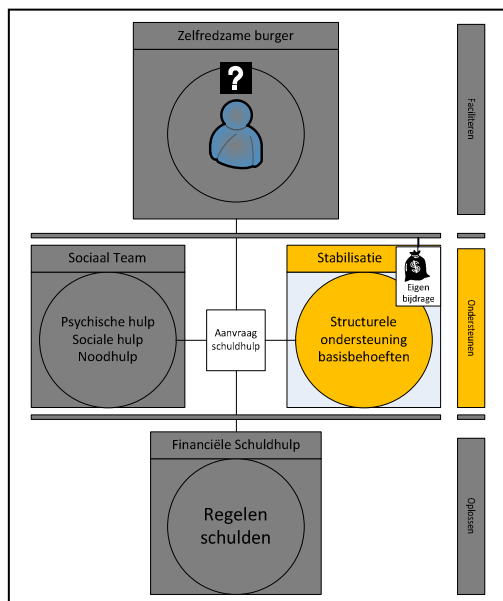
- Elkien en Woonfriesland;
- CJG
- GGZ;
- Maatschappelijk werk Friesland;
- MEE-Friesland;
- VNN (Verslavingszorg Noord Nederland);
- KBNL;
- Politie (team Opsterland);
- medewerkers van de gemeente Opsterland (na 1 januari o.a. medewerker team Werk& Inkomen);
- Het teamleiderschap van het Sociaal Team is door de gemeente Opsterland uitbesteed aan Timpaan Welzijn.
- ZIENN (organisatie voor o.a. maatschappelijke opvang)

Doordat de KBNL lid is van het Sociaal Team, worden de mogelijkheden van financiële schuldhulpverlening voldoende bewaakt. Daarnaast is in het Sociaal Team voldoende expertise aanwezig om een adequate en multidisciplinaire benadering van (mogelijke) schuldenproblematiek te waarborgen. De psychosociale kant van schuldhulpverlening is hiermee (onder regie van de gemeente) voldoende ingericht.

In een aantal gevallen zal de achterliggende problematiek het regelen van schulden in de weg staan. In die gevallen zal de klant eerst aan deze achterliggende problematiek dienen te werken. Totdat de achterliggende problematiek is weggenomen wordt dan ook niet geprobeerd een schuldregeling tot stand te brengen. Aan deze klanten kan het instrument “Stabilisatie” worden aangeboden (zie wat dit betreft het volgende hoofdstuk).

7. Stabilisatie

Quote Nationale Ombudsman: “Garandeer basale bescherming van wonen, energie en zorg voor de hulpvrager.”

Geen enkele inwoner van onze gemeente is uitgesloten van schuldhulpverlening.

Dit betekent echter niet dat alle onderdelen van de schuldhulpverlening voor iedereen onbeperkt toegankelijk zijn. Niet in alle gevallen is het regelen van schulden direct mogelijk of wenselijk. In die gevallen kan de gemeente het instrument “Stabilisatie” inzetten.

Stabilisatie is er op gericht dat de burger, ondanks het bestaan van schulden, gebruik kan blijven maken van de elementaire voorzieningen.

Stabilisatie is een vangnetvoorziening die (verdere) escalatie van problematiek moet voorkomen.

Stabilisatie voldoet aan de volgende uitgangspunten:

- De beslagvrije voet wordt correct vastgesteld en te allen tijde gerespecteerd;
- De schuldenaar beschikt over voldoende leefgeld;
- Betaling van de vaste lasten is gegarandeerd;
- Betaling van de ziektekostenverzekering is gegarandeerd;
- De schuldenaar wordt (indien nodig) begeleid in het benutten van minimaregelingen;
- De schuldenaar wordt (indien nodig) begeleid in het maximaliseren van het inkomen;
- De beslagen op het inkomen van de schuldenaar voldoen aan de wettelijke bepalingen;
- De schuldenaar ontvangt (indien nodig) ondersteuning vanuit het Sociaal Team.

Met de schulden wordt tijdens de Stabilisatie niets gedaan. Schuldeisers kunnen beslag op het inkomen leggen. De beslagvrije voet - het deel van het inkomen waarop de schuldeiser geen beslag mag leggen - vormt de ondergrens waar de schuldenaar van moet leven. Uiteraard moet de beslagvrije voet wel correct zijn vastgesteld.

Stabilisatie is bedoeld voor inwoners van onze gemeente die (vooralsnog) zijn uitgesloten van een door de gemeente georganiseerde regeling van de schulden.

Het gaat dan om de volgende situaties:

- Vooralsnog uitgesloten van een schuldregeling:
 - o Vanwege achterliggende problematiek is de schuldenaar tijdelijk niet geschikt voor een schuldregeling;
 - o De schuldenaar is onvoldoende gemotiveerd voor een regeling van de schulden;
- Uitgesloten van een schuldregeling:
 - o Vanwege achterliggende problematiek is de schuldenaar permanent niet

- geschikt voor een schuldregeling;
- De schuldenaar heeft in het verleden al een schuldregeling of een schuldsanering gehad en heeft nieuwe problematische schulden;
 - De schuldenaar heeft schulden die niet voor een schuldregeling in aanmerking komen.

Stabilisatie richt zich op het stabiliseren van het leven van de schuldenaar (huis, gas, elektrisch, water, ziektekostenverzekering, leefgeld), het voorkomen van nieuwe schulden, het bevorderen (of onderhouden) van participatie, beheer van het inkomen (indien noodzakelijk), het treffen van een betalingsregeling (wanneer wenselijk) en doorgeleiding naar schuldregeling (wanneer tijdelijk niet geschikt voor schuldregeling).

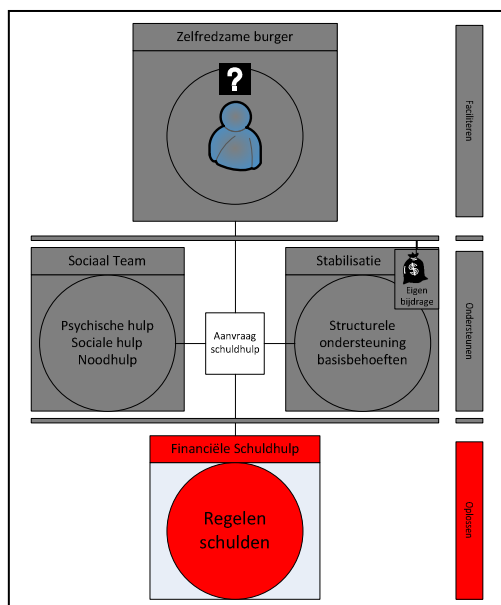
De burger is en blijft verantwoordelijk voor zijn eigen financiële probleem. Hierbij hoort dat burgers waar mogelijk de Stabilisatie (naar draagkracht) zelf betalen. In beginsel wordt van de burger verwacht, dat hij 35% van het inkomen boven de relevante bijstandsnorm aanwendt om de kosten van Stabilisatie zelf te betalen. Wij zoeken wat dit betreft aansluiting bij de draagkrachtregels van de bijzondere bijstand.

Door Stabilisatie zijn ook gezinnen met kinderen die (tijdelijk) zijn uitgesloten van een schuldregeling verzekerd van de elementaire voorzieningen.

Wij willen benadrukken, dat kinderen niet de dupe mogen worden van de (financiële) keuzes die hun ouders hebben gemaakt. De deelname van kinderen aan het maatschappelijke leven ondersteunen wij proactief door middel van ons minimabeleid en het daaraan gekoppelde gemeentelijke pakket van inkomensondersteunende maatregelen.

8. Kredietbank Nederland: Schuldregeling

Quote directeur Kredietbank Nederland: “We krijgen steeds meer te maken met marktwerking. Wij zullen in toenemende mate flexibel moeten inspelen op vragen van klanten en aanbestedingen van opdrachtgevers.”

Sinds enige jaren hebben wij schuldhulpverlening volledig ondergebracht bij KBNL. Dit houdt in dat veel schuldhulpvragen ongefilterd terecht komen bij KBNL. Dit beleidsplan brengt daarin verandering. De gekantelde schuldhulpverlening doet immers eerst een beroep op wat de burger zelf kan doen om zijn schuldhulpvraag te beantwoorden.

Voorwaarde voor het inzetten van voorzieningen is dat de burger zijn probleem niet zelfstandig kan oplossen. Deze voorwaarde geldt ook voor het inzetten van voorzieningen door KBNL.

KBNL verschaft door middel van maand- en jaarrapportages een kwantitatief beeld van schuldhulpverlening binnen de gemeente. In het kader van de regievoering hebben wij echter ook behoefte aan kwalitatieve gegevens. De managementinformatie is niet alleen van belang voor de gemeente maar ook voor het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid. De Wgs schrijft voor dat de gemeente inlichtingen moet verschaffen voor statistiek, informatievoorziening of beleidsvorming.

Wij verwachten van KBNL, dat zij naast het periodieke kwantitatieve beeld, ook (door middel van rapportages) inzicht verschaft in de kwaliteit van de geleverde diensten. Kwalitatieve dienstverlening is wat ons betreft dienstverlening die:

- Noodzakelijk is
- Effectief is;
- Kostenbesparend is;
- Voldoet aan de wettelijke wachttijd bij een aanvraag voor schuldhulpverlening (de maximale wachttijd bedraagt 4 weken. Voor bedreigende schulden geldt een maximum van 3 werkdagen).

De bestaande Dienstverleningsovereenkomst kent geen verplichting om bovenstaande kwalitatieve gegevens te leveren. Om deze kwalitatieve verantwoording te borgen willen wij daarom begin 2013 een nieuwe Dienstverleningsovereenkomst sluiten met KBNL.

Ten aanzien van de wachttijd bij een aanvraag voor schuldhulpverlening geeft KBNL zelf aan, dat zij al vóór de invoering van de Wgs ruimschoots binnen de relevante wettelijke termijnen bleven. Wat verwachten wat dit betreft dan ook geen problemen.

KBNL verzorgt voor onze inwoners de Financiële schuldhulpverlening. Daarbij horen diverse producten, die afhankelijk van de persoonlijke situatie van de klant kunnen worden ingezet. Deze dienstverlening is echter per definitie tijdelijk (de maximale periode is in de meeste gevallen ongeveer 3 jaar). Structurele ondersteuning (bijvoorbeeld structureel inkomensbeheer) valt onder Stabilisatie.

9. Ondernemers en Ex Ondernemers

Quote Kamer van Koophandel: “Veel ondernemers denken dat externe oorzaken aan hun financiële problemen ten grondslag liggen. Uit onderzoek is gebleken dat juist veelal interne oorzaken leiden tot faillissement. Het goede nieuws is dat deze vaak zijn op te lossen, mits de signalen op tijd worden herkend en de juiste stappen worden genomen.”

Schuldhelpverlening is binnen onze gemeente niet toegankelijk voor zelfstandigen.

Een ondernemer verschaft zich een inkomen uit de combinatie tussen kapitaal, arbeid en ondernemerschap. Het wezenlijke kenmerk is dat de persoon hiervoor risico loopt, het ondernemersrisico. Zo bestaat het risico op verlies, vermindering van afzet en stagnatie van groei. Bijgevolg kunnen ernstige financiële problemen ontstaan, die in het uiterste geval leiden tot faillissement.

Zelfstandigen met problematische schulden dienen in eerste instantie aan te kloppen bij een bank om extra krediet. Indien het niet mogelijk is het benodigde extra krediet bij een bank te verkrijgen, dan kan de zelfstandige bij de gemeente een aanvraag indienen voor faciliteiten op grond van het Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (Bbz2004).

Bij een dergelijke aanvraag onderzoekt het college de levensvatbaarheid van het zelfstandig bedrijf of beroep. In de meeste gevallen wordt dit onderzoek, in opdracht van de gemeente, uitgevoerd door het Instituut voor het Midden- en Kleinbedrijf (IMK).

Indien de onderneming levensvatbaar is kan in het kader van het Bbz2004 besloten worden tot het verstrekken van (extra) bedrijfskapitaal, waarmee de schulden worden geherfinancierd. Schuldhelpverlening vanwege problematische schulden is dan niet meer aan de orde. Indien de onderneming niet levensvatbaar is, zal voor de zelfstandige vaak geen andere mogelijkheid resten dan het staken van de onderneming.

Ingeval de zelfstandige na beoordeling van het beroep op Bbz2004 aangewezen raakt op de gemeentelijke schuldhelpverlening, is het van belang dat een warme overdracht plaatsvindt tussen Bbz2004 en KBNL. Het niet levensvatbare bedrijf of zelfstandig beroep dient echter eerst beëindigd te worden, voordat schuldhelpverlening gestart kan worden.

Bovendien kunnen de schulden niet geregeld worden, zolang de boekhouding niet op orde is. In het kader van schuldhelpverlening kan de (inmiddels) ex-ondernemer ondersteund worden bij het op orde brengen van zijn boekhouding en het afronden van zijn administratieve verplichtingen (bijvoorbeeld richting de Belastingdienst). Voor deze specialistische ondersteuning kan de gemeente een externe deskundige inschakelen. Aansluitend op het op orde brengen van de administratie van de ex-ondernemer kan dan de reguliere schuldhelpverlening worden opgestart.

10. De Financiën

De uitgaven voor de schuldhulpverlening laten van de afgelopen jaren het volgende beeld zien:

	2008	2009	2010	2011
Uitgaven	€ 107.000,=	€ 127.000,=	€ 156.000,=	€ 165.000,=

Kostenstijging:

De uitgaven van de schuld tonen een stijgende lijn over de afgelopen jaren.

De stijging van de kosten is onder andere veroorzaakt door de toename van het aantal aanvragen voor schuldhulpverlening. De economische crisis heeft hierin een rol gespeeld.

Het kabinet heeft vanwege de economische crisis in de jaren 2009 tot en met 2011 extra middelen beschikbaar gesteld, om ook in economisch zware tijden extra aandacht te kunnen geven aan problematische schuldensituaties. Deze middelen zijn o.a. ingezet om de kosten van het PING-loket te betalen. In 2012 is geen sprake meer van extra middelen voor schuldhulpverlening.

Aanmeldingen:

	2009	2010	2011	2012
Aanmeldingen	67	71	47	36(t/m 3e kwartaal)

Nb. De managementgegevens worden sinds 2009 bijgehouden.

Het jaar 2010 is zowel qua aantal meldingen als uitgaven een piekjaar geweest. Op basis van gegevens tot en met het 3^e kwartaal van 2012 lijkt het aantal meldingen in 2012 op ongeveer hetzelfde niveau uit te komen als in 2011. Tot en met het derde kwartaal van 2012 bedraagt het aantal aanvragen 36; dit is een gemiddelde 4 aanvragen per maand. Het ziet er naar uit dat de stijging is omgezet in een daling van het aantal meldingen.

Als we kijken naar de daling van het aantal meldingen, is niet keihard aan te geven waar de daling vandaan komt. Het economische tij is namelijk nog niet gekeerd, waardoor er nog steeds sprake is van een economische crisis. Een reden kan zijn dat de werkwijze van het PING-loket bijdraagt aan een afname in het aantal personen dat uiteindelijk voor een traject bij de KBNL terecht komt. PING maakt namelijk o.a. een afweging of een traject bij de KBNL kans van slagen heeft. Deze werkwijze zetten we in 2013 voort met een consultant schuldhulpverlening die onderdeel uitmaakt van onze eigen uitvoeringsorganisatie.

Ten aanzien van het aantal meldingen in relatie tot de kostenstijging van de afgelopen jaren moet nog het volgende opgemerkt worden.

Het feit dat wij te maken hebben met een daling in het aantal meldingen, betekent niet automatisch dat de kosten van schuldhulpverlening afnemen. Mensen komen na melding namelijk in een traject terecht. Dit traject brengt, naast de eenmalige kosten van de intake, maandelijkse kosten met zich mee en kan een aantal jaren duren. Deze kosten verschillen per soort traject wat is ingezet.

In oktober 2012 zitten er 111 inwoners van de gemeente Opsterland in een traject bij de KBNL.

In het kader van het opstellen van de beleidsnotitie, hebben wij met de KBNL gesproken over de verschillende trajecten die zij hebben en wat er daarvoor geleverd wordt. Dit heeft o.a. (meer) inzicht gegeven in inhoud van de trajecten, maar ook in de kostenontwikkelingen. Er is geconstateerd dat de kostenstijging nog een aantal andere oorzaken kent. Deze zijn samen te vatten in drie hoofdzaken, te weten:

- Een beperkte uitstroom uit trajecten bij KBNL.
- KBNL zet daarnaast frequent duurdere vormen van inkomensbeheer (budgetcoaching en budgethulp) in.
- In een aantal gevallen is sprake van langdurig (langer dan 3 jaar) inkomensbeheer.

Vooraf de post inkomensbeheer is voor de gemeente een aanzienlijke post. Het gaat voor onze gemeente om een bedrag van ongeveer € 70.000,00. Het gaat dan om: budgetbeheer vaste lasten, budgetbeheer, budgethulp, of budgetcoaching.

In 2013 zal aan de KBNL gevraagd worden het bestand te onderzoeken voor welke personen inkomensbeheer beëindigd kan worden. De gemeente Weststellingwerf heeft dit onderzoek al uitgevoerd. Dit heeft een daling van het aantal personen in inkomensbeheer tot gevolg gehad. Wij verwachten dat dit voor onze gemeente ook het geval zal zijn. Daarnaast gaan we onderzoeken of we in onze eigen uitvoeringsorganisatie een aantal taken kunnen onderbrengen. Hierbij moet gedacht worden aan de doorbetaling van een aantal vaste lasten van personen die een uitkering ontvangen van de gemeente.

Aan de hierboven geschetste ontwikkeling van de kosten kan op basis van de aanwezige managementinformatie geen conclusie worden verbonden ten aanzien van de kwaliteit van dienstverlening en de effectiviteit van ingezette instrumenten. Wij richten ons in 2013 op het maken van nieuwe afspraken met KBNL over het periodiek aanleveren van informatie over de kwaliteit van geleverde diensten (zie wat dit betreft hoofdstuk 8). Met deze nieuwe managementinformatie verwachten wij beter te kunnen sturen op de kosten en de kwaliteit van dienstverlening.

Kostenbesparing:

In de komende periode staan de middelen voor schuldhulpverlening onder druk. In de eerste plaats vallen per 1 januari 2012 de tijdelijke middelen weg die de gemeente de afgelopen drie jaar jaarlijks kreeg van het ministerie van SZW. Daarnaast voert het rijk een structurele korting van 20 miljoen per jaar door op de schuldhulpverlening. Deze wordt via een korting op de uitkering uit het gemeentefonds bij gemeenten neergelegd. Genoeg reden om de kosten van schuldhulpverlening tegen het licht te houden.

Met de gekantelde schuldhulpverlening willen wij de kosten van schuldhulpverlening structureel naar beneden brengen, door:

1. Preventie te versterken, door betere voorlichting;
2. Aan de poort te filteren op zelfredzaamheid;
3. Multi-problematiek te bespreken binnen het Sociaal Team, voordat Financiële Dienstverlening wordt ingezet;
4. Financiële Dienstverlening in beginsel slechts eenmaal te vergoeden.
5. Inwoners die structureel Inkomensbeheer nodig hebben naar draagkracht te laten meebetalen aan de kosten van Inkomensbeheer

Volgens berekeningen van de VNG heeft de kanteling bij de Wmo een besparing tot gevolg op de uitgaven van 10 tot 25 procent. Schuldhulpverlening is qua dienstverlening en financiering vanzelfsprekend moeilijk vergelijkbaar met de Wmo. Daarbij ontbreekt het ons op dit moment aan goede managementinformatie op het gebied van schuldhulpverlening. Desondanks achten wij een besparing op de uitgaven van schuldhulpverlening, als gevolg van de gekantelde werkwijze, van 10 procent vanaf 2015 haalbaar.

Bijlage 1: Begrippenlijst

De Kanteling

De kantelingsgedachte stelt niet het aanbod van voorzieningen (producten) centraal, maar de vraag van de burger en zijn eigen mogelijkheden. Er wordt een maximaal beroep gedaan op de ontwikkelingsmogelijkheden en eigen verantwoordelijkheid van de burger. Voorwaarde voor het inzetten van voorzieningen is dat de burger geen enkele andere mogelijkheid ziet om zijn probleem zelfstandig op te lossen.

Financiële schuldhulpverlening

Het door een professionele schuldbemiddelaar proberen te regelen van schulden. Dit kan leiden tot een minnelijke regeling met alle schuldeisers of tot een wettelijke schuldsanering.

Inkomensbeheer

Het beheren van het budget van huishoudens, die (tijdelijk) zelf niet in staat zijn hun financiën te beheren. Deze beheerder ontvangt het inkomen en verzorgt de noodzakelijke betalingen zodat geen nieuwe schulden ontstaan. Inkomensbeheer maakt vaak onderdeel uit van een schuldregeling of schuldsanering. Inkomensbeheer kan bestaan uit:

- Budgetbeheer Vaste Lasten
- Budgetbeheer
- Budgethulp (Budgetbeheer i.c.m. budgetgesprekken)
- Budgetcoaching (Budgetbeheer icm coachende gesprekken)

Integrale schuldhulpverlening

Integrale schuldhulpverlening is een samenhangend hulpaanbod van preventie tot en met zorg voor uitvallers met als doel zowel financiële problemen als de oorzaken hiervan op te lossen op basis van een eenduidige doelstelling en een eenduidige methodiek.

Minnelijke schuldregeling

Bij een minnelijke schuldregeling berekent de schuldhulpverlener aan de hand van de persoonlijke situatie van de cliënt wat het Vrij Te Laten Bedrag (VTLB) is. Dit bedrag is voldoende om de vaste lasten te betalen en te leven op bijstandsniveau. Het inkomen boven het VTLB wordt over een periode van drie jaar aangeboden aan de schuldeisers. Aan hen wordt gevraagd dit bedrag tegen finale kwijting te accepteren en het meerdere van de schulden kwijt te schelden. Als al alle schuldeisers akkoord gaan met het voorstel komt de minnelijke schuldregeling tot stand. Mocht het niet mogelijk zijn om met alle schuldeisers tot een afspraak te komen, kan de cliënt doorverwezen worden naar de wettelijke schuldsaneringsregeling (WSNP).

NVVK (Nederlandse Vereniging voor Volkskrediet)

Belangenvereniging van gemeentelijke kredietbanken, publieke instellingen en bedrijven die mensen met schulden helpen. De NVVK komt op voor de belangen van mensen met schulden en schuldeisers.

Problematische schulden

De situatie waarin van een natuurlijke persoon redelijkerwijs is te voorzien dat hij niet zal kunnen voortgaan met het betalen van zijn schulden, of waarin hij heeft opgehouden te betalen.

Recidivist

Degene die na succesvolle Financiële schuldhulpverlening opnieuw in een problematische schuldsituatie terecht is gekomen.

WSNP

Als een minnelijk traject mislukt, kan de zaak worden overgedragen aan de rechter. Het wordt dan een wettelijk traject in het kader van de Wet schuldsanering natuurlijke personen (WSNP). De gemeente moet dan wel eerst een zogenaamde WSNP-verklaring afgeven. De rechter beslist of iemand tot de wettelijke regeling wordt toegelaten. Als dit het geval is, wordt een saneringsplan opgesteld waarin de aflossing van de schulden wordt geregeld. Een cliënt kan daarna weer met een schone lei beginnen.